

Målet er et samfunn, og en verden, med muligheter for alle

Taler
Erna Solberg

Dato
18 oktober 2013

Sted
Stortinget

Omstendigheter
Tiltredelseserklæring fra regjeringen Solberg

1 Ærede President,

Ved stortingsvalget 9. september fikk partiene Venstre, Kristelig Folkeparti, Fremskrittspartiet og Høyre flertall i Stortinget. Flertallet bak disse partiene er
5 historisk sterkt. Alle de fire partiene lovet velgerne at et nytt flertall skulle gi en ny politikk og en ny regjering. Det løftet har de fire partiene innfridd.

Partiene har gjennom samtaler blitt enige om å forvalte det politiske flertallet i fellesskap. Det er enighet om et felles verdigrunnlag. På en rekke områder er det
10 enighet om en ny politisk kurs. Dette er nedfelt i en samarbeidsavtale.

Venstre og Kristelig Folkeparti besluttet at de ikke ønsket å gå videre til forhandlinger med sikte på å delta i en ny regjering. Høyre og Fremskrittspartiet har derfor påtatt seg ansvaret for å danne regjering.

15 Regjeringen legger samarbeidsavtalen og den politiske plattformen Sundvolden-erklæringen til grunn for sitt arbeid.

President,

20 Regjeringens verdiforankring ligger i rettsstatens og demokratiets prinsipper, og den kristne og humanistiske kulturarv.

Regjeringen vil bygge sin politikk på frihet og tillit til innbyggerne. Et bedre
25 samfunn vokser ut av skapertrang og virkelyst. Regjeringen vil skape større armslag for de som vil skape en ny bedrift, for de som engasjerer seg i frivillige

organisasjoner og for de som tar ansvaret for sitt lokalsamfunn gjennom folkevalgte verv. Regjeringen verdsetter deres innsats og engasjement, og har tillit til at de ønsker det beste for menneskene rundt seg.

30

Regjeringen vil bygge sin politikk på respekten for kunnskap. En skole som klarer å få frem potensialet i hver enkelt elev, uansett bakgrunn, er målet. Da oppnår vi et samfunn hvor det som teller er den enkeltes evner og innsats, ikke hvem foreldrene er eller hvor man kommer fra. Regjeringen vil jobbe for et samfunn med sosial mobilitet for den enkelte og muligheter for alle. Arbeidet for å realisere kunnskapssamfunnet blir derfor et satsingsområde for regjeringen.

40

Det skal gjennomføres et yrkesfagsløft. Regjeringen vil trappe opp forskningsinnsatsen vesentlig og legge vekt på langsiktighet i forskningspolitikken. Det skal etableres flere verdensledende universitetsmiljøer. Gjennom økt kvalitet i høyere utdanning og fagskoler kan samfunnets kunnskapsbehov møtes.

45

Regjeringen vil vektlegge kunnskap og kompetanse også på andre områder. Bedre hjelp til voksne med lese- og skrivevansker vil styrke arbeidslinjen. Økt satsing på kompetanse i omsorgen vil gi et bedre tilbud til eldre og pleietrengende. Mer forskning vil gi oss ny innsikt og bringe samfunnet fremover.

50

Det er læreren som betyr mest for elevenes læring. Regjeringen vil derfor føre en ambisiøs skolepolitikk. Satsing på læreren skal gjøres til hovedprioritet. Innsatsen for etter- og videreutdanning av lærere skal trappes opp. Lærernes jobb er blant samfunnets aller viktigste. Visjonen er å gjøre yrket så attraktivt at det på sikt tiltrekker seg de aller beste ungdommene. Særlig vil regjeringen satse innen matematikk og realfag. Sammen med lærerorganisasjonene, vil regjeringen utvikle nye karriereveier i skolen. Målet er å beholde de beste lærerne der de betyr aller mest: I klasserommet.

60

Regjeringen vil bygge sin politikk på at verdier må skapes før de kan deles. Et viktig satsingsområde for denne regjeringen blir derfor å styrke norske arbeidsplassers konkurransekraft. En jobb å gå til betyr personlig utvikling, et sosialt fellesskap og trygghet for hus og hjem. For landet betyr det en tryggere finansiering av velferdssamfunnet. Høy sysselsetting er derfor et viktig mål.

Regjeringen vil jobbe for å få flere funksjonshemmede inn i arbeidslivet.
Regjeringens visjon er et samfunn der alle kan delta.

- 70 Regjeringen vil øke bruken av aktivitetskrav i velferdsordningene for å støtte opp om arbeidslinjen. Det skal lønne seg å jobbe.

- Regjeringen vil arbeide for et seriøst og godt arbeidsliv for alle. Sosial dumping er ikke akseptabelt. Regjeringen vil vektlegge et godt samarbeid med partene i
75 arbeidslivet.

- I årene som kommer kan vårt samfunn igjen bli stilt overfor økonomiske utfordringer. Faresignalene er der. Arbeidsledigheten har det siste året vært økende. Norske arbeidsplassers konkurransekraft er svekket. Innovasjonskraften
80 og forskningsinnsatsen har over tid vært for lav. Vi skaper i dag ikke stort større verdier per innbygger i fastlands-økonomien enn vi gjorde før finanskrisen.

- Todelingen av norsk økonomi er en viktig utfordring. Sett i forhold til størrelsen på norsk økonomi er investeringene i fastlands-næringslivet kommet
85 ned på et lavt nivå.

- Regjeringen vil føre en politikk for fortsatt høy sysselsetting. Konkurransen til norske arbeidsplasser må styrkes. Regjeringen vil derfor bygge ut infrastrukturen raskere og senke skattene. Regjeringen vil også redusere
90 byråkratiet for bedriftene og satse mer på kunnskap og forskning. Det vil gi Norge flere ben å stå på økonomisk, og et tryggere samfunn.

- Regjeringen vil basere den økonomiske politikken på handlingsregelen. Den økte bruken av oljepenger skal vris tilbake i retning av investeringer i kunnskap
95 og infrastruktur samt vekstfremmende skattelettelser. Den offentlige pengebruken skal, innenfor handlingsregelens rammer, tilpasses situasjonen i økonomien.

- Et viktig satsingsområde for regjeringen blir å bygge landet, med særlig vekt på investeringer i en mer moderne infrastruktur. Nye virkemidler skal tas i bruk for
100 å bygge ut veier raskere og mer effektivt enn i dag. Bedre veier vil bedre fremkommeligheten, styrke konkurransekraften og øke trafikksikkerheten. Økt satsing på jernbane og kollektivtransport vil gi bedre resultater i arbeidet med

105 kutt i CO2-utslipp, reduserte utfordringer i boligmarkedet og samtidig gi byene rom til å vokse. Dette vil bidra til å skape en enklere hverdag for folk flest. Vår maritime tradisjon skal videreutvikles, blant annet ved å stimulere til mer godstransport i nærskipsfarten.

110 Regjeringen vil bygge sin politikk på sosialt ansvar og offentlig finansierte velferdsløsninger. Det norske velferdssamfunnet er bygget opp over generasjoner. De første forsiktige skrittene ble tatt allerede på 1800-tallet, før de fleste av dagens politiske partier ble stiftet. Siden er ordningene bygget ut, forsterket og forbedret under skiftende politiske flertall. Regjeringen vil
115 videreføre dette arbeidet.

Et viktig satsingsområde for regjeringen blir å gjennomføre et velferdsløft for eldre og syke. Mange venter i dag unødvendig lenge, eller får et for dårlig omsorgstilbud. Det gjør at sykdom forverrer seg. Folk blir sykemeldte og faller
120 ut av arbeidslivet. Dette skaper utrygghet. Regjeringen vil derfor at staten skal ta et større ansvar for en raskere utbygging av kapasiteten i omsorgen. Kvalitet og aktivitet blir viktige mål. De siste årene av livet må ha et meningsfylt innhold, også for eldre som rammes av demens eller andre lidelser.

125 Regjeringen vil innføre fritt behandlingsvalg i helsevesenet. Målet er å redusere behandlingsskøer og ventetid, og å styrke pasientenes valgfrihet. Regjeringen vil sikre gode akutt- og fødetilbud i hele landet. Sykehusene må sikres IKT-systemer som gir god elektronisk kommunikasjon.

130 Mye er veldig bra i det norske velferdssamfunnet. De fleste av oss får den hjelpen vi trenger, når vi har behov for det. Likevel er det fortsatt grupper som ikke fanges godt nok opp av vårt sosiale sikkerhetsnett. Et viktig satsingsområde for regjeringen blir derfor å forsterke sikkerhetsnettet slik at færre faller gjennom. Pasienter med rusavhengighet eller psykiske helseutfordringer har i
135 for mange år sittet nederst ved bordet. De må få et bedre tilbud. Voksne som mangler grunnleggende ferdigheter skal få et bedre tilbud om kartlegging og kompetanseheving.

Samfunnet påtar seg ansvaret for barn når familien ikke klarer det selv. Det er en
140 styrke for vårt samfunn. Men så langt har vi ikke klart å gi barn og unge i barnevernets omsorg og i rusinstitusjoner en så god skolegang at de får likeverdige muligheter. Mange av disse barna har blitt sviktet. Regjeringen vil

styrke innsatsen for å unngå at de blir sviktet en gang til.

145

Mange barn vokser opp i fattige familier. Barna har ikke ansvaret for den situasjonen foreldrene deres står i. Likevel preger den barnas oppvekst og muligheter. Regjeringen vil øke bruken av aktivitetskrav i velferdspolitikken, for å løfte flere ut av fattigdom og inn i arbeid. Det skal bli lettere å gå fra trygd til arbeid og det skal lønne seg å jobbe. Regjeringen vil øke engangstønaden ved fødsel og adopsjon, og legge til rette for en bedre sosial profil på foreldrebetalingen for barnehage og SFO. Gjennom dette vil flere barn få tilgang til viktige sosiale arenaer. Det blir et viktig mål for regjeringen å sikre at barn som vokser opp i fattige familier skal få mer likeverdige muligheter.

155

På denne måten vil regjeringen forsterke det sosiale sikkerhetsnett.

Regjeringen vil føre en streng, men rettferdig innvandrings- og asylpolitikk.

Regjeringen vil følge opp avtalen mellom samarbeidspartiene på

160

utlendingsfeltet. Regjeringen vil legge større vekt på barnefaglige vurderinger i asylsaker. Adgangen til familieetablering og familiegjennforening skal strammes inn. Samtidig skal det åpnes for økt bruk av skjønn i saker som åpenbart ikke handler om tvangsekteskap eller parets manglende evne til å forsørge seg selv. Saksbehandlingen må bli mer effektiv. Regjeringen vil arbeide for raskere utsending av personer uten lovlig opphold og kriminelle utlendinger.

165

Integreringspolitikken skal ha som mål at innvandrere skal føle tilhørighet og tilknytning til det norske samfunnet. Alle norske statsborgere er fullverdige medlemmer av samfunnet, med de plikter og rettigheter det medfører.

170

Regjeringen vil vektlegge norskopplæring og deltagelse i arbeidslivet i integreringen. De som får lovlig opphold i landet skal sikres god oppfølging.

Regjeringen vil motarbeide diskriminering og urettferdighet. Regjeringen vil arbeide for en universell diskriminerings- og likestillingslov. Hvert enkelt

175

menneske skal behandles som et selvstendig individ, og ikke holdes ansvarlig for andres ord og gjerninger. I likestillingspolitikken vil regjeringen vektlegge like muligheter og frihet til å treffe egne valg.

Regjeringen vil bygge sin politikk på den enkeltes behov for trygghet. Trygghet i

180

hverdagen og en styrket beredskap blir derfor et viktig satsingsområde for regjeringen. Den enkelte skal kunne føle seg trygg i og utenfor sitt eget hjem. En

styrket grunnbemanning i politiet må til for å styrke operativ kapasitet, forebygging og lokal tilstedeværelse.

185

De tragiske hendelsene den 22. juli 2011 viste at beredskapen må bli bedre. Regjeringen vil gjøre Norge bedre rustet til å møte fremtidige kriser. Gjørv-kommisjonens rapport og politianalysen utgjør gode grunnlag for det arbeidet som skal gjøres. Regjeringen vil styrke samordningen av beredskapsarbeidet og
190 legge vekt på å øke gjennomføringskraften.

195

Regjeringen vil bygge sin politikk på en mest mulig effektiv bruk av fellesskapets ressurser. Vårt samfunn har blitt for byråkratisk. Det er også for mye detaljstyring. Et viktig satsingsområde for regjeringen blir derfor å skape en
enklere hverdag for folk flest. Lover og regler skal gjennomgås med sikte på å fjerne unødvendige forbud og påbud. Vi må i større grad basere vårt samfunn på tillit, og i mindre grad på regulering, byråkrati og kontrollordninger.

200

Regjeringen vil bygge sin politikk på forvalteransvaret og føre-var-prinsippet. Klimatrusselen og fattigdom er store globale utfordringer. Derfor er det inngått et bredt forlik i Stortinget om klimapolitikken. Regjeringen vil legge klimaforliket til grunn for sitt arbeid. Samarbeidspartiene ønsket å gå lenger på flere områder enn hva det var mulig å komme til enighet om i klimaforliket. Regjeringen vil ta ansvar for kommende generasjoners livsgrunnlag ved å bidra
205 til internasjonalt forpliktende utslippsavtaler og ved å investere i forskning og utvikling av ny teknologi som kan bidra til å realisere et lavutslippssamfunn. Forskning og innovasjon vil bli avgjørende.

210

Regjeringen vil bygge sin politikk på folkeretten, internasjonal solidaritet og universelle menneskerettigheter. Norge har en forpliktelse til å bekjempe nød og fattigdom i andre deler av verden. Regjeringen vil holde et høyt nivå på bistanden. Regjeringen vil samtidig legge om utviklingspolitikken. Utenriks-, klima- og handelspolitikken må trekke i samme retning som utviklingspolitikken. Det vil bli lagt økt vekt på geografisk og tematisk
215 konsentrasjon og større vekt på oppnådde resultater. En vellykket utviklingspolitikk må måles først og fremst i hva som oppnås av reell utvikling. Demokrati, rettsstat og menneskerettigheter vil stå sentralt i regjeringens utenriks- og utviklingspolitikk.

220

Regjeringen vil særlig prioritere jenters utdanning. En samlet verden har gjort

imponerende fremskritt i arbeidet med å nå FNs tusenårsmål. Flere år innen fristen er allerede flere av målene nådd. Men ikke alle. Slik det ser ut i dag, vil grunnskoleutdanning ikke være tilgjengelig for alle innen 2015. Den positive utviklingen frem til 2008 har bremset opp. Jenters tilgang til utdanning har blitt bedre, men det er langt frem. Målrettet innsats må til for å sikre like muligheter for jenter i mange deler av verden. Regjeringen vil prioritere dette arbeidet.

I vår globaliserte verden, vil alt som skjer påvirke oss. Den tragiske situasjonen i Syria gir oss daglig påminnelser. Ingen kan stille seg på siden og hevde seg uberørt, selv om Syria og andre konfliktområder er langt unna Norge. Dette angår oss på ulike måter, og ikke minst som medmennesker. Humanitær hjelp til internt fordrevne, flyktninger og naboland er viktige virkemidler.

Regjeringen vil utvikle et sterkt og moderne forsvar med evne til å løse nasjonale oppgaver og bidra effektivt i alliert og internasjonalt samarbeid for sikkerhet og fred. Regjeringen vil basere sin politikk på et forpliktende internasjonalt samarbeid. Norge skal være en aktiv bidragsyter i FN, NATO og andre internasjonale organisasjoner. Norges viktigste interesse- og verdifellenskap vil fortsatt være de atlantiske, europeiske og nordiske. Regjeringen vil styrke arbeidet med å ivareta norske interesser overfor EU. EØS-avtalen, og de øvrige avtalene med EU, vil danne ramme for Europapolitikken.

Nordområdepolitikken skal bygge opp under aktivitet og bosetting i nord. Satsing på næringsutvikling og utbygging av infrastruktur blir viktige virkemidler. Norske interesser skal ivaretas gjennom en tydelig nasjonal tilstedeværelse og på grunnlag av havretten. Regjeringen vil videreutvikle samarbeidet med Russland og de øvrige polarstatene. Regjeringen vil arbeide for en bærekraftig forvaltning av naturressursene i nord. Beredskapen innen miljøvern, søk og redning skal styrkes.

President,

Det er mye som er bra i det norske samfunnet. Regjeringen vil bygge videre på dette. På områder hvor regjeringen vil gjennomføre reformer, så er det forsterke de gode sidene ved det norske samfunnet og for å bevare verdiene det bygger på. Regjeringen vil legge vekt på skrittvis reformer.

Reformene vil også være preget av at et nytt politisk flertall har andre politiske

verdier og prioriteringer. Særlig vil regjeringen vektlegge generasjonsperspektivet i politikken sterkere, økt tillit til innbyggerne og forsterking av det sosiale sikkerhetsnett.

- 265 Regjeringen vil i større grad bruke de store verdiene som har tilkommet vårt samfunn fra petroleumsvirksomheten på en bedre måte. Vi må bedre enn i dag klare å bruke denne enestående muligheten til å skape varige verdier for vårt samfunn og for kommende generasjoner. Derfor vil regjeringen investere mer i kunnskap, infrastruktur, miljøteknologi og styrket konkurransekraft for
- 270 arbeidsplassene i fastlands-næringene. Rammebetingelsene for å skape nye arbeidsplasser skal bli bedre.

- Regjeringen vil i større grad basere sin politikk på tillit. Tillit til at enkeltmennesker i hovedsak gjør fornuftige valg, slik at en ikke trenger å
- 275 regulere så mye. Tillit til at folkevalgte vil det beste for sitt lokalsamfunn, slik at de kan få større makt og ansvar. Tillit til at kulturen og frivilligheten utvikler seg til det beste for samfunnet på egne premisser, slik at de ikke blir instrumenter for myndighetene. Tillit til at familiene kommer til gode løsninger for seg og sine over kjøkkenbordet, slik at vi ikke trenger å styre så mye i detalj. Tillit til at
- 280 private og frivillige innen barnevern, helse, rehabilitering, beredskap og mye annet har gode hensikter, slik at vi kan bruke alle gode krefter i felles anstrengelse for et bedre samfunn.

- Norge er lite land. Mange krefter og store ressurser vil gå til spille dersom vi gjør
- 285 politikken til kamp mellom offentlig, frivillig og privat sektor, hvor bare den ene kan vinne. Alle sektorer har mye å bidra med. Klarer vi å vise hverandre gjensidig tillit og spille hverandre gode, så kan vi oppnå store ting sammen - selv om vi er et lite land.

- 290 Regjeringen vil forsterke det sosiale sikkerhetsnett på bred front. Det er fortsatt for mange som faller igjennom. Særlig gjelder det personer som har sammensatte behov og trenger tjenester fra ulike deler av offentlig forvaltning. De opplever et tilbud som er fragmentert og lite koordinert. Særlige utfordringer har vi på områder med store individuelle forskjeller hos brukerne.
- 295 Det gjelder blant annet innen psykisk helse, rusbehandling, rehabilitering, barnevern og voksne med lese- og skrivevansker. For mange av disse brukerne vil et mer variert tilbud, med større valgfrihet, kunne hjelpe langt flere. De siste årene er en rekke institusjoner som tidligere bidro til et variert

300 behandlingstilbud blitt nedlagt. Regjeringen vil øke valgfriheten og bidra til mer varierte tilbud. Det vil gi bedre hjelp til et mangfold av brukere.

Generasjonsperspektivet i politikken, økt tillit til innbyggerne og forsterking av det sosiale sikkerhetsnettet vil altså prege mange av regjeringens reformer.

305

President,

Regjeringen vil forvalte flertallet i fellesskap med Venstre og Kristelig Folkeparti i Stortinget.

310 Regjeringen ønsker et godt forhold også til de øvrige partiene. Den parlamentariske situasjonen tilsier at arbeidet i Stortinget vil få fornyet interesse. De politiske prosessene vil bli mer åpne. Komiteenes høringer med organisasjoner vil igjen kunne lede til reelle endringer. Flere beslutninger vil bli flyttet ut i det offentlige rom. Dette er bra for vårt demokrati.

315

Den omfattende avtalen mellom samarbeidspartiene er ny i vår parlamentariske tradisjon. Dette samarbeidet må finne sin praktiske form i tiden som kommer. Regjeringen vil bidra konstruktivt til dette.

320 Regjeringen vil også invitere til brede forlik der hvor det er viktig å sikre stabile flertall bak viktige, langsiktige løsninger for det norske samfunnet. Et eksempel på dette vil være den kommunereformen regjeringen vil gjennomføre.

President,

325 Regjeringen har satt seg høye mål. Regjeringen går til arbeidet med ydmykhet og visshet om ansvaret som følger med oppgaven. Målet er et samfunn, og en verden, med muligheter for alle.

Kilde

330 www.regjeringen.no

Emner

Regjeringen, Tiltredelseserklæring

URI

335 <https://www.virksommeord.no/tale/malet-er-et-samfunn-og-en-verden-med-muligheter-for-alle>